

needed level within limited contact hours.

The primary application of artificial intelligence (AI) in this context is the usage of dedicated platforms that simulate, for instance, the air traffic control environment. Among the most appropriate for this case is PlaneEnglish (ARSim). This platform serves as a primary tool for teachers to assign radiotelephony drills. It uses AI-powered ASR to evaluate a student's accuracy, timing, and phraseology against ICAO standards. With its help students can practice complex departures, arrivals, and emergency calls, receiving an objective "phraseology score" that identifies specific linguistic deviations. Other useful tools are SayIntentions.ai and BeyondATC. These platforms provide dynamic, non-scripted ATC interaction. By integrating with flight simulators, they allow students to practice "plain English" during unexpected tactical changes, forcing them to produce spontaneous, contextually appropriate speech. Another useful AI is CaptainPilot Aviation English Instructor. This platform is specifically engineered for ICAO English Proficiency Test preparation. It functions as an AI-driven instructor that guides students through the structure of the exam, offering targeted exercises in image description, emergency scenario explanation, and radiotelephony read-backs. Its unique value lies in its ability to simulate the examiner-candidate interaction, providing immediate feedback on the specific ICAO sub-skills (e.g., lexical range and structural accuracy).

Beyond aviation-specific software, general-purpose AI platforms can be customized by teachers to target sub-skills. Thus, for instance, ELSA Speak can be used by students to focus on pronunciation and fluency. Teachers can create custom modules focusing on the phonetic clarity and technical terminology. As for LLM-Based Conversational Agents like ChatGPT or Claude, teachers can prompt them to act as interlocutors for interviews. Students may use voice-to-text features to engage in 20-minute simulations involving "Description of a Picture" or "Discussion of Safety", which directly prepares them for the interactional component of future professional activities.

One of the most innovative uses of AI platforms is the analysis of the command voice. For this reason, Acoustic Analysis Platforms may help. They are the tools that analyse pitch, rate of speech, and pausing help students avoid rushed delivery – a common cause of communication breakdowns in high-stress working phases. Teachers may use these data-driven insights to help students maintain a steady 100 words-per-minute rate, as is recommended for maximum clarity.

Conclusion. The integration of AI platforms into English programs in aviation universities shifts the focus from "learning about English" to "performing in English". By utilizing tools like PlaneEnglish for phraseology and LLMs for spontaneous interaction, aviation university teachers can provide a scalable, high-fidelity environment for students to master the speaking skills necessary for their future professional activities.

References:

1. Li L., Guo Y., Lv H. Research on Artificial Intelligence empowered blended teaching in aviation maintenance major. *Advances in Social Science, Education, and Humanities Research*. 2025. p. 240–249. DOI: https://doi.org/10.2991/978-2-38476-462-4_27.

Наталія Гудкова

*канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри філології та перекладу,
Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ, Україна*

ДІЛОВИЙ ПЕРЕКЛАД ЯК ІНСТРУМЕНТ ФАХОВО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Фахово орієнтоване навчання іноземної мови розглядається як один із ключових напрямів сучасної мовної освіти, оскільки забезпечує цілеспрямоване формування іншомовної комунікативної компетентності з урахуванням реальних потреб професійної діяльності здобувачів освіти (Basturkmen, 2010). У цьому контексті ділова іноземна мова посідає особливе місце, адже охоплює типові для професійного середовища жанри й ситуації: переговори, ділове листування, укладання контрактів, презентацію продуктів і послуг, участь у засіданнях та нарадах (Nyland, 2006).

Однією з ефективних дидактичних стратегій у курсі іноземної мови фахового спрямування є систематичне залучення ділового перекладу. Переклад ділових текстів дозволяє одночасно працювати з мовною формою, змістом і прагматикою висловлювання, сприяє усвідомленню жанрових конвенцій та стилістичних норм ділового дискурсу (Bhatia, 2014). Робота з автентичними контрактами, комерційними пропозиціями, офіційними листами, резюме, звітами та презентаційними матеріалами стимулює студентів аналізувати комунікативну мету тексту, адресата, очікуваний результат і відповідно добирати лексико-граматичні засоби.

Діловий переклад відіграє важливу роль у формуванні термінологічної компетентності. Зіставлення фахових термінів, стійких словосполучень і клішованих конструкцій у процесі перекладу сприяє уточненню їх семантики, сфери вживання та стилістичного статусу, зменшує ризик міжмовної інтерференції та калькування (Nord, 2018). Водночас перекладацькі завдання спонукають студентів до критичного аналізу джерел, пошуку відповідників у спеціалізованих словниках, базах даних і корпусах, що розвиває навички самостійної професійно орієнтованої роботи з інформацією.

Важливим методичним аспектом є поетапна організація перекладацької діяльності. На початковому рівні доцільно використовувати короткі фрагменти ділових текстів із чітко окресленими комунікативними функціями, поступово переходячи до комплексних документів, які поєднують кілька жанрових особливостей. Попереднє опрацювання ключової лексики, стійких словосполучень та структур ділового мовлення знижує когнітивне навантаження й дає змогу зосередитися на смисловій і прагматичній точності перекладу. Корисними є завдання на порівняння кількох варіантів перекладу того самого фрагмента з подальшим обговоренням їх переваг та недоліків.

Переклад доцільно інтегрувати в різні етапи заняття: як засіб актуалізації попередніх знань (короткі фрагменти ділового листування), як центральну діяльність (опрацювання фрагментів договорів, звітів, презентацій) та як підсумковий етап, коли студенти редагують власні переклади, обговорюють варіанти рішень і аргументують зроблений вибір. Поєднання індивідуальної, парної та групової роботи створює умови для професійно спрямованої взаємодії, наближеної до реальних завдань робочого середовища, а також сприяє розвитку навичок співпраці та відповідальності за спільний результат.

Отже, розгляд фахово орієнтованого навчання іноземної мови крізь призму ділового перекладу дозволяє поєднати мовний, когнітивний і професійний аспекти підготовки здобувачів освіти. Діловий переклад у цьому підході виступає не лише засобом контролю рівня володіння мовою, а й потужним інструментом формування цілісної професійної іншомовної комунікативної компетентності, необхідної для ефективної участі у міжнародному діловому спілкуванні та подальшого професійного зростання в багатомовному середовищі у різних галузях.

Література:

1. Basturkmen, H. (2010). *Developing Courses in English for Specific Purposes*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
2. Bhatia, V. K. (2014). *Analyzing Genre: Language Use in Professional Settings*. London: Routledge.
3. Hyland, K. (2006). *English for Academic Purposes: An Advanced Resource Book*. London: Routledge.
4. Nord, C. (2018). *Translating as a Purposeful Activity: Functionalist Approaches Explained* (2nd ed.). London: Routledge.